

[Socialministeren.]

foreslaaet, at Kommunalbestyrelserne har Ret til i Tilfælde, hvor det er vitterligt, at to Personer, der ikke er gift med hinanden, samlever som Ægtefæller, at skære dem ned paa samme Maade som Ægtefæller. Det hedder: „Kammeratægteskab belønnes“! Ja! Jeg beder den ærede Ordfører Hr. Krag om for en Gangs Skyld at ville dementere denne sidste Dumhed, eller hvad det nu er.

For ikke at lade nogen Art af Angreb uforsøgt i Gaar havde den ærede Ordfører Hr. Krag den Dristighed i sin Præstation at udtale følgende vedrørende min Tale forleden:

„den sidste Halvdel af den var en Provokation til fortsat Splid i en Tid, som virkelig kræver Samling. Det var en spiredygtig Udsæd, den højtærede Minister saade, til Opvækst af øget Had mellem Samfundsklasserne. Det var en Tale, hvis Mage ikke er hørt i det høje Folketing, siden den nuværende Statsminister i Tiden, fra 1920—24 stod som Ordfører for Socialdemokratiet i Beskæftigelses- og Arbejdsløshedsspørgsmaalet. Hvis andre ikke vil bøje sig for Social-Radikalismens Villie, spaar den højtærede Socialminister, og i Grunden med synlig Tilfredshed, Parlamentarismens Fallit og peger aabenlyst paa Gadens Diktatur som Erstatning.“

Ja! Det ærede Medlem var jo en tiltalende Ordfører for Samling i Gaar. Den Tale i Gaar lyste af Fordragelighed og andre skønne menneskelige Egenskaber. Men hvad sagde jeg forleden? Jeg sagde følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal læse op:

„Paa den anden Side maa jeg som Socialminister hævde, at saa længe man lever i et saakaldet ordnet Samfund, og saa længe dette Samfund er ude af Stand til at skaffe sine Medlemmer Arbejde, i alt Fald Arbejde til en Betaling, for hvilken man overhovedet kan eksistere, saa længe er det en ren Konsekvens af Fællesskabet, at man sørger for at yde de arbejdsløse fornødne Eksistensmuligheder og paa en Maade, der ikke ved ydmygende Retsvirkninger eller ved Krav om Tiggergang følger Spot til Skade. Og kan eller vil Samfundet ikke dette, saa fortjener det heller ikke Navn af et ordnet Samfund.“

Det er klart, at Udviklingslinierne herhjemme er og navnlig i Tilfælde af en fortsat Krise vil blive de samme som andetsteds, tiltagende Misfornøjelse, til-

tagende Desperation og Dannelse af fanatiske Yderfløje paa begge Sider, Lappomænd paa den ene, kommunistiske Opviglere paa den anden. Vi har dog hidtil herhjemme været forskaanet for de bevæbnede Bander, endside for Borgerkrig i en eller anden Form, men vi vil ikke i Længden kunne undgaa den Udvikling, der finder Sted andetsteds, heller ikke det Proletariat, den Sum af knuste Menneskeskæbner, endda knust i Opløbet, selve Ungdommen, vi vil ikke kunne undgaa en desperat og haabløs Ungdom, hvis vi ikke i en ganske anden Udstrækning end hidtil vil samarbejde under en Situation som den nuværende og ikke alene føle os som Repræsentanter for snævre eller egoistiske Partiinteresser.“

Er det at appellere til Gadens Diktatur? Er det ikke Sandheden, der her er sagt? Er det ikke Udviklingslinien overalt i denne Verden, overalt i Civilisationen, hvor Modsætningerne skærpes i Stedet for det modsatte? Er der et Ord i det, jeg har sagt, der ikke er Sandhed, der ikke er Historie i Øjeblikket? Og hvorfor sagde jeg det, jeg sagde? Det var netop for paa den Baggrund at mane til Arbejdskraft, for at gøre min ganske vist ringe Indsats, for at advare imod en stor Arbejdskamp netop for Tiden. Og blev det ikke forstaaet? Har ikke næsten hele den danske Presse, næsten alle, der senere har udtalt sig, paa enkelte Venstremænd nær, talt ud fra akkurat samme Betragtninger? Ikke desto mindre mener det ærede Medlem Hr. Krag ogsaa at kunne misbruge disse alvorlige Ord og vende dem mod mig selv. Men det lykkes ikke. Det ærede Medlem staar saa temmelig alene i den Betragtning, og jeg gentager ganske roligt min Tanke. Hvis vi ikke vil eller kan samarbejde herinde, saa vil Udviklingen ogsaa herhjemme føre baade til, at der skabes et stort nyt Proletariat, som truer Freden, og til, at Parlamentarismens Dage er talte. Saa kan det ærede Medlem gerne haanle i Dag, men den Dag jeg faar Ret —, og jeg faar Ret, hvis Samarbejde ikke skabes —, da vil hans Smil stivne. Men jeg haaber endnu paa, at der i hvert Fald udenfor det højagrarske Venstre, som det ærede Medlem nu holder i Frakkeskøderne for ikke at falde, endnu findes saa megen Fællesfølelse og saa megen sund Fornuft i det danske Folk, at man ikke giver sig det ærede Medlem Hr. Krag og Konsorter i Vold.

Hermed anbefaler jeg endnu en Gang at vedtage dette Lovforslag hurtigst muligt.